

Gniezno

ko pw. WNMP

Opis kościoła:

Jacek i Maria Łempiccy, *Święci w Polsce i ich kult w świetle historii*, Kraków 2008, str. 205-206
lub Jolanta, Gniezno: <http://sancti-in-polonia.eu.interiowo.pl/2j.html>

Kościół franciszkanów konwentualnych pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, ul. Franciszkańska. Kościół z XII wieku został, po zniszczeniu, odbudowany w XVII wieku i przebudowany w XVIII w.

Do kościoła od północy na całej długości nawy przylega oratorium klarysek z XIII-XIV wieku.

W dawnym oratorium, tworzącym obecnie nawę boczną, znajduje się ołtarz z piaskowca bł. Jolanty z 1954 roku, w nim relikwiarz z 1892 roku.

Na tym ołtarzu są złożone doczesne szczątki
bł. Jolanty.
Jolanta była córką króla Węgier Beli IV.
Od najmłodszych lat wychowywała się w
Krakowie, na dworze swej siostry Kingi. W
roku 1256 poślubiła księcia katolickiego
Balasara Pakożnego, z którym miała trzy
córki Najstarszą – Jadwigę była żoną
przyszłego króla Władysława Łokietka,
Elżbieta poślubiła księcia legnickiego
Henryka, Anna wstąpiła do zakonu Klarysek.
Wraz z mężem wybudowała ten kościół oraz
liczne klasztory franciszkańskie. Była wzorem
chrześcijańskiej żony i panią dla swego ludu.
Po śmierci męża wstąpiła do wcześniej
zalożonego przez siebie klasztoru Klarysek.
Życie swoje zakończyła w Gnieźnie.
Od niepamiętnych czasów przez jej grób
potrzebne łaski wypraszają mieszkańcy
miasta i Wielkopolski – klasztor klarysek.
Ku wielkiej chwale bł. Jolanty w roku
jubileuszu 700 - lecia śmierci
miejscowości Gniezna
15.VI.1998 r.

Grób jej zaraz po śmierci zasłynął cudami. Nad grobem znajdował się napis:

„Tu leży perła droga, z domu książęcego
Jolanta, święta Pani z rodu cesarskiego.
Po śmierci męża swego zakon ten obrała,
W tym zakonie do śmierci w cnotach świętych trwała.

Po śmierci wstawił ją Bóg cudami wielkimi,
Wiele może uprosić modlitwami swoimi.
Umarli żywot, chorzy zdrowie odbierają,
W utrapieniach będący pociechy doznają.”

Grób jej stał się miejscem pielgrzymek, odwiedzili go w 1372 roku jej wnuczka Elżbieta Łokietkówna, królowa węgierska i polska, a w następnych wiekach Zygmunt Stary i Zygmunt III Waza.

Na początku XVII wieku nastąpiło ożywienie jej kultu. Wiele łask za jej pośrednictwem doznawali franciszkanie i klaryski.

W 1631 roku dokonano otwarcia grobu i relikwie przeniesiono do nowej trumny. Zaczęto prowadzić księgę łask, oto niektóre z nich:

- W 1613 roku w czasie pożaru kościoła i klasztoru zachowana została od ognia jej cela i część kościoła, w której był jej grobowiec.
- W roku 1626 w czasie morowej zarazy, jaka na Gniezno padła, ani jedna zakonnica nie zmarła. Za co klasztor tabliczkę wotywną ofiarował.
- W roku 1626 została uzdrowiona jedna z sióstr, gdy przyniesiono jej nieco prochu z grobu Błogosławionej.
- W 1500 roku matka, Niemka, miała córkę niemową od urodzenia. Ta, gdy była już panienką, udała się na grób bł. Jolanty do kościoła i zaczęła się modlić. Mowę odzyskała.
- W 1500 roku kupiec jechał na jarmark ze Lwowa do Gniezna. W drodze wpadł mu synek do Warty i utonął. Za radą mieszczan poszedł z synem na grób Błogosławionej i tam go położył. Natychmiast ożył.
- W 1600 roku siostra Małgorzata Domosławska zachorowała na oczy. Nic nie widziała na nie 12 lat. Na grobie Błogosławionej nagle przejrzała.
- Wzrok odzyskała także w 1651 roku siostra Obediencja Jakuszewska.
- W 1606 roku została uleczona z padaczki pewna Niemka imieniem Barbara, żona obywatela Gniezna, Klemensa. Utraciła mowę i leżała już bez życia. Ukazała się jej Błogosławiona i uzdrowiła.

- W roku 1616 został uzdrowiony konający syn murarza Mikołaja. Matka złożyła ofiarę na Mszę św. i z synem na ręku przystąpiła do grobu Błogosławionej.
  - Podobnie uzdrowiony został konający i już nieprzytomny Paweł, syn aptekarza gnieźnieńskiego.
  - W roku 1624 siostra Bogumiła Małachowska wypić niechcący truciznę. Wnet bóle ogromne i wymioty krwawe. Do bł. Jolanty się modli, bóle ustały i rychło wyzdrowiała.
  - W roku 1624 uzdrowiona została bardzo ciężko chora Maria Konarska, łowczyni kaliska. Gdy 6 stycznia zaczęła konać, ukazała się jej Błogosławiona i ją nagle uzdrowiła, palcem dotykając jej piersi.
  - Wydzierzowski wziął na ręce niemowlę, które mu żona martwe urodziła i oddał je za kratę, by je położono na grobie Błogosławionej. Dziecię odzyskało życie.
- W 1737 roku zebrano ponad 100 podobnych przypadków.

O beatyfikacji Jolanty zaczęli myśleć franciszkanie w XVIII wieku. Jej żywoty napisano w 1723 i 1775 r. Wówczas król Stanisław August wniósł prośbę o beatyfikację, odbyła się ona w roku 1827. Uroczystości w Gnieźnie odbyły się w 1834 roku, przeniesiono wówczas relikwie błogosławionej Jolanty do kaplicy klarysek, na ołtarz.

Zdjęcia: Jan Nitecki